

Oponentský posudek bakalářské práce
Eli Geisslerové
Příroda v hinduistické praxi
S přihlédnutím k rituálům a svátkům Tamilnádu
ÚJCA FFUK 2010, 61 stran

Práce se na základě zadaného úkolu věnuje použití přírodnin v jihoindických hinduistických svátcích a rituálech. V první kapitole uvádí stručnou charakteristiku a vývoj hinduismu jak v Indii obecně, tak konkrétněji v Tamilnádu. Druhá kapitola představuje hinduistické svátky, které rozděluje na národní, náboženské a společenské, a blíže popisuje charakter rituálu označovaného termínem púdžá. Třetí kapitola se již podrobněji věnuje přírodním prvkům, se kterými se v hinduistických rituálech nejčastěji setkáváme, z nichž vědomě vynechává prvek ohně. Ve čtvrté kapitole detailně popisuje několik nejvýznamnějších tamilských hinduistických svátků úžeji spjatých s přírodou. Následuje stručný závěr, seznam použité literatury, textová a fotografická příloha. Práce splňuje požadovaný minimální rozsah 45 stran.

Autorka plynule přechází od obecného úvodu do problematiky k detailnějšímu rozpracování předmětného tématu. Práce vychází ze sekundárních zdrojů a neobsahuje žádné podstatné faktické nesrovnalosti, kompilační charakter textu není v rozporu s požadavky na bakalářskou práci. Vytknout lze snad jen několik více či méně závažných formálních nedostatků, které působí rušivě a zbytečně snižují úroveň práce.

V textu se vyskytuje vícero překlepů, např. „jiného charakteristického rituál“ (správně „rituálu“, str. 55); „posvěcují životního zlom jedince“ („životní“, str. 8); „a jiné obětin.“ („obětiny“, str. 44); „pouze druhý čtyř dnů“ („druhý ze čtyř“, str. 49); „My diváci jsem pozorovali“, „jsem viděli“ („jsme“, str. 34, str. 56) atd., ale i hrubé pravopisné chyby, „našly bychom“, „bychom mohly označit“, („našli“, „mohli“, str. 22, str. 38).

Více pozornosti by bylo vhodné věnovat správnému přepisu sanskrtských výrazů a vlastních jmen, v případě pochybností ověřit správný přepis v skt. slovníku. Překlepy tohoto typu mohou budit dojem, že autorka termíny a jména ze svých pramenů přepsala, aniž by s nimi byla blíže obeznámena. Níže uvedené příklady bohužel nelze považovat za populární přepis sanskrtu, jehož použití je v úvodu deklarováno: Satjabhama, (správně Satjabhámá, str. 30), Tvaštrm (Tvaštr, str. 53), murta, murti, (múrta, múrti, str. 21, 41), Katjájana (Kátjájana, str. 14), Pártvatí (Párvatí, str. 27), Mínáksí (Mínáksí, str. 57), dále např. nekonzistentní přepis vl. jména Kršna (str. 15) oproti Krišna (str. 30).

Pro skt. neutrum „brahma“ se spíše než maskulinum „brahman“ (str. 20-21) v daném významu v češtině ustálilo použití nesklonného neutra „brahma“. Termín „božstvo“ (použitý např. na str. 23) je zřejmě vhodnější než mírně negativní „modla“ (str. 40, doslovný překlad angl. „idol“?). „Lotus“ (angl. „lotus“, str. 29) je česky správně lotos. Na str. 29 se dále vyskytuje několik chyb v latinských názvech rostlin: aegle mameelos (správně marmelos), ocinum sanctum (správně Ocimum), Hibiscuc rosa-silensis, (správně Hibiscus), latinské botanické názvy vždy píšeme s prvním písmenem velkým. V tabulce názvů rostlin v příloze na str. 66 jsou názvy uvedeny bez chyb.

Smysl věty „Poslední hodiny maṭṭupoṅkalu patří rodičům a všem starším příbuzným i známým, kteří mladší navštíví, pokloní se jim a dostanou od nich požehnání“ (str. 56) je v indickém prostředí spíše překvapivý - mladší osoby zde dávají požehnání starším? Pokud je tomu skutečně tak, zasloužila by si tato skutečnost bližší komentář.

Ne zcela jednoznačná je věta „V chrámech bývá ráno bůh zlehka probuzen ze spánku a večer opět uložen, ať už osamoceně za zpěvu ukolébavky či se svým druhem za zpěvu erotických hymnů“ (str.23). Nejedná se zde spíše než o „druha“ o ženský protějšek mužského božstva?

Nicméně jak téma tak jeho zpracování je zajímavé a přes výše uvedené drobné výtky navrhuji hodnocení „výborně“.

V Praze 12.9.2010

PhDr. Petr Duda

